

Alle slags herlige nyheter fra et fantastisk flott område.

Februar 2015

Bratthelgeland - Historie

Ei steinøks fortel at her ferdast jegerar og samlarar i steinalderen for meir enn 5000 år sidan, men garden vart nok neppe bygd då. To gravrøysar som framleis er å sjå, den eine på høgaste Snorlevarden, som også er høgaste punktet på Bratthelgeland med sine dryge 73 moh, fortel at garden er rydda i førkristen tid. [fortsetter på side 6 - 8.](#)

Karmsund Fluefiskeforening (KFF)

Karmsund Fluefiskeforening startet opp i januar i år og er en sammenslutning av aktive fluefiskere fra ulike miljøer rundt på Haugalandet, i tillegg til nye som rekrutteres inn. Foreningen kom til fordi det var ønske om et felleskap på tvers av de etablerte miljøene og mer rekruttering.... [Side 6 - 7.](#)

Skråblikk fra Ognurnå

Aldri før hadde vel innbyggerane i Ognurnå sett kapellet flottare pynta. Ingenting va overlatt te tilfeldighetene når bygdas store sønn, Gudvald Ognurnå ... [Hører jeg kirkeklokkene kimer?](#)
Det finner du ut på side 5.

Annonseringer!

- Husk Basar med middag på Tustad Bygdalag 22 mars kl 13-16.
- Basar på bedehuset 27 mars kl 19.
- Gjør klar loppene til Loppemarked på Tuastad Bedehus 25 april.

Hilsen fra Han Norante

Nå har me fått onda januar og faktisk så virka d i år og. Det lysna tidligare og mørkna seinare. [forts side 14.](#)

NM 2-Krona lagseilas

Helgen 13./14. juni organiserer Hauge-sund Seilforening NM lagseilas i 2-Krona joller... [Side 12.](#)

Førsta siá

Redaksjonen

Inger Lise Breivik
Rita Hellesund
Tor Bjørn Moen
Rolf Birkeland
Lewin Lewinsen
Harald Kjetland
Per Emil Mogleiv
Joar Falkeid
Ingeborg Krogsæter
Kenneth Halleland (*Ognsurnå*)
Tor Inge Myklebust (*Han Norante*)
Signe Kjetland (*Korrekturleser*)
John Sverre Johnsen (*Illustratør*)
Iren Mæland (*Layout og design*)
Marit Stueland (*Fotograf og dikter*)

Tips!

Tips til saker og andre tilbakemeldinger mottas med takk.

Liker du avisen og vil støtte oss?

Hver avis koster ca 25 kr å trykke, så vi er avhengig av både annonsesalg og at snille folk bidrar med kronasjer for å kunne opprettholde avisen.

Kontonr: 3361.16.31613 Takk!

Abonnement

De som ikke er så heldig at de bor i våre flotte bygder, kan få avisa tilsendt på epost eller lese den på www.vettuka.com. Send oss din epostadresse på: vettuka@hotmail.com

Annonsering

Ønsker du å annonsere i Vettu ka?

Ta kontakt på epost så avtaler vi annonsestørrelse, hvilken utgave du vil annonsere i og om du har en ferdig annonse eller om vi skal lage en til deg.

Priser:

1 side: 1000 kr
1/2 side: 500 kr
1/4 side: 250 kr

www.vettuka.com

facebook.com/lokalavisavettuka

Kontakt oss!

vettuka@hotmail.com

TLF

990 47 707 (Rita)

416 98 706 (Inger Lise)

KIWI mini pris

Kjøp kjapt, trygt og billig

Strålende humør
hos
Kiwi Vormedal

Åpningstider:

Hverdager 07:00 - 23:00
Lørdag 08:00 - 20:00

Du finner oss i Vormedalsveien 340

25 Års jubileum til Tuastad Skolekorps, 1974.

Nede fra venstre:

Anne Karin Vesterøy, Siri Aasland, Bente Vesterøy, Audhild Thuestad Støle, Lars Løvereide, Anne Brit Eik, Anne Marit Knutsen og Mary Ann Aarsand

Andre rekke:

Paul Bernard Rossebø, Ketil Olsen, Hans Jacob Rossebø, Roy Aase, Ingvard Molstre, Bjørn Harald Sørvåg og Gloria Eide,

Bakre rekke:

Ingvild Sønstabø, Anne Tove Aalen, Mariann Olsen, Sissel Dyngen, Svend Andreas Aasland, Kjellaug Bakke, Bodil Frette, Eva Myge, Gunvor Østhus og Anita Bakke.

Takk til Sissel Dyngen for lån av bildet.

Spreke damer på Linedancekurs.

Bente Rose er etter hvert blitt en dreven "Linedanser" og siste helgen i Januar arrangerte hun nybegynner kurs på Tuastad Bygdahus.

5 spreke damer møtte opp og ville lære seg denne cowboyinspirerte dansen.

Vettuka tittet innom og det så ut som de hadde det utrolig gøy.

Latteren satt løst og alle smilte fra øre til øre.

Bente, Randi, Astrid, Marianne og Borghild.

Velkommen til hyggelig handel på REMA 1000 Norheim

15⁰⁰
PR. STK

**GREK YOGHURT
UTVALGTE VARIANTER**
Synnøve, 160 g, 93,75 pr. kg

19⁹⁰
PR. PK

KJØTTKAKEDEIG 18%
Nordfjord, 400 g, 49,75 pr. kg

19⁹⁰
PR. PK

KJØTTPØLSE
Uten skinn, Nordfjord, 800 g, 24,88 pr. kg

20⁰⁰
PR. PK

SVINEKJØTT STRIMLET
Gilde, 250 g, 80,00 pr. kg

25⁰⁰
PR. STK

GRANDIOSA PIZZA
Frys, Stabburet, 575 g, 43,48 pr. kg

15⁰⁰
PR. STK

OLDEN 1,5 L
Hansa, 1,5l, 10,00 pr. l. eks. pant

69⁰⁰
PR. PK

COCA-COLA 10PK
10x0,33 l, 20,91 pr. l. eks. pant

Gjelder Rogaland til og med 07.03.2015 - Kun til private husholdninger. Vi tar forbehold om eventuelle trykkfeil og at noen varer kan være utsolgt.

REMA 1000

Aldri før hadde vel innbyggerane i Ognurnå sett kapellet flottare pynta. Ingenting va overlatt te tilfeldigheitene når bygdas store sønn, Gudvald Ognurnå, endelig skjøta sin kjære Rannveig Talatuten.

Ikkje nåke nymotens greier, men ein skikkelige gammeldagse vielse. Det einaste så kanskje va litt utenom det vanlige, va at bruraparet hadde to forloverar kvar.

Rannveigs valg falt på Valborg Pikkøy Kalvanes og Augusta Stakken, mens Gudvalds forloverar måtte bli Peder Kalvanes og Mathias Høieholmen. I tillegg hadde Rannveig bestemt seg for å beholde Talatuten som mellomnavn.

Malvin Taradotten hadde lovt å ta seg av spillingå onna vielsen. Det gamla trøorgelet har vært nåke ustabil dei siste åra, men det virka godt på *“Blott en dag”* og *“Lei milde ljøs”*, for det e ikkje så mange svarte å trykka på i dei salmene.

“Så spør eg deg Rannveig Talatuten”, sa Kalle Prest med klar røst. *“Vil du verkeleg ha denna karen så knele så tåpelig ved sida av deg? Vil du lova å laga blodkomler og kromkaker te han når han har lyst på det, og ikkje minst kjøra ner båsdonkane kvar tirsdag, heilt te døden skille dokke fra kvarandre....og vel så det?”*

“Ja, det vil eg”, svarte Rannveig. Aldri før hadde nåken hørt na så lavmælte og prega før.

“Ligeså”, gaulte Kalle.... *“spør eg deg Gudvald Ognurnå. Vi du verkeleg ha detta merrak....., eh....vil du ha Rannveig Talatuten te kona?”*

“Ja”, sa Gudvald uten så mye som å blunka.

“Då kan du bara kjøra på å kyssa na”, fortsatte Kalle. Då svimte Peder Kalvanes av. Dette blei altfor mye for han og Valborg klarte så vidt å grabba tak i han før han gjekk i golvet.

Malvin Taradotten pompa i trøorgelet så støvskyå sto og bruraparet kunne gå lykkelige nerigjønå midtgangen.

Utforbi kapellet va det fullt av folk så jubla og heiv risengraut på bruraparet. Den lokala presså va representert med både journalist og fotograf for å dekke denna store begivenheten i Ognurnå.

Gudvald kysste sin kjære Rannveig nok ein gång og ein nye æra kunne begynna i Ognurnå....

Karmsund Fluefiskeforening (KFF)

Karmsund Fluefiskeforening startet opp i januar i år og er en sammenslutning av aktive fluefiskere fra ulike miljøer rundt på Haugalandet, i tillegg til nye som rekrutteres inn. Foreningen kom til fordi det var ønske om et felleskap på tvers av de etablerte miljøene og mer rekruttering. De vil være en selvstendig forening som jobber for å rekruttere barn og unge til dette artige fiske som fluefiske er, og en forening for alle som vil lære fluefiske og fluebinding, samt konkurranseskasting og kultivering.

Nestleder Frode Mortensen og leder Alexander Fredagsvik på Tuastad Bygdehus for å binde fluer.

Medlemmene kommer fra Vormedal, Karmøy, Haugesund, Sveio og flere andre steder, og KFF ønsker å invitere hele Haugalandet inn i varmen. «Dette er en forening for alle som vil», sier leder Alexander Fredagsvik. «Det er ingen aldersgrenser, passer for både barn, ungdom og voksne, og det er et veldig positivt miljø her. De yngste medlemmene til nå er 12 og 13 år gamle og de trives godt i gjengen.»

Tirsdager mellom 18 og 21 holder KFF til på Tuastad Bygdehus der de driver med fluebinding. De startet i januar og så langt har 15-20 personer møtt opp hver tirsdag med bindeutstyr og verktøy.

Fluebinding er foreningens vinteraktivitet, siden det er for mørkt om kveldene til å være ute og fiske. «Det er en sosial kveld hvor vi møtes for å snakke, dele erfaringer, drikke brus og kaffe - og ikke minst binde fluer», sier Alexander Fredagsvik. Han forteller at fluebinding i sin helhet, handler om å binde inn diverse materialer på en krok, og på den måten forme og lage en flue. Man kan lage forskjellige byttedyr og insekter som fisken vil ha, på en naturtro måte. Det er morsomt, utfordrende, og en fin måte å koble ut hverdagens stress på.

Fluebinding er en konsentrasjonsøvelse, hvor man har en stor progresjon etterhvert som man kommer inn i det. Man lager fluer på alle forskjellige nivåer, fra veldig enkle til mer detaljerte superrealistiske imitasjoner. Ved å delta lærer man førstehåndsinformasjon om hva fisken spiser til de forskjellige årstidene, og etter hvert som læringskurven stiger, vil man utvikle en erfaring som er gull verdt i enhver

fiskesituasjon. Og så er dette en veldig fin måte å bli kjent med nye folk på. Fluebinding er for alle; damer, barn, ungdom og eldre. For de som aldri har laget fluer før er det ingenting å bekymre seg for. Her får man god hjelp fra hyggelige og dyktige folk. Da Vettu Ka var innom var det god stemning og full aktivitet rundt bordene. Jeg fant fort ut at fluebinding er konsentrasjons- og presisjonsarbeid, her gjelder det å være stø på hånden. Fluene de lager er fascinerende små og fine, dette er håndverk.

På senhøsten, vinteren og tidlig på våren er det mest aktiviteter inne, som fluebinding. Sent på våren, om sommeren og høsten er det mest uteaktiviteter som fiske og kastetrening. De begynner å trene ute så snart det blir litt lysere på kveldene, så det er ikke så lenge til nå. De synes Tuastad Bygdehus er et fint sted å samles, med vann like i nærheten og steder å trene på kasting.

I tillegg til fiske, kasting og fluebinding skal foreningen starte opp med kultivering av ørret og sjø-ørret i løpet av året. På årsmøtet de skal ha 1.mars vil de høre hva medlemmene ønsker at foreningen skal satse på og la medlemmene være med å forme foreningen nå i startfasen.

Foreningen kommer til å ha ett stort fokus på å utbedre og legge til rette for at sjøørret skal få de beste forutsetninger for å kunne reproducere seg. Det vil si å spille på lag med fylkesmann, kommune, og andre lokale og eksterne foreninger om å fikse opp gytebekker, vann og vassdrag her på Haugalandet. Det samme gjelder for vassauren, her vil vi også gjøre alt vi kan for å få en sunn bestand. De vil tynne

Emils Emberland Knutsen's prosjekt.

ut noen plasser hvor det er for mye fisk, og hjelpe ørreten til å reproducere seg hvor det er nødvendig.

KFF er medlem i Norges Castingforbund og Norges Idrettsforbund. Det betyr at de har gode og store organisasjoner i ryggen som satser på sporten. Fluekasting (Casting) er en stor idrett med VM og EM og flere nasjonale cuper. Når alt det formelle er på plass vil foreningen få midler og sponset utstyr fra blant annet forbundene.

Det gjør at de kan kjøpe inn utstyr og gi medlemmene sine kurs og foredrag med profiler i miljøet, og vil støtte medlemmer som vil representere KFF konkurransene. De vil også etter hvert kunne tilby kastekurs og foredrag som er gratis for nybegynnere og jobbe frem fordeler for medlemmene hos ulike leverandører. De kommer også til å arrangere ulike happenings som barnas dag, fiskekonkurranser og annet.

Benjamin Bua Lien lager en sjøørretflue.

Emil Emberland Knutsen er bare 13 år, men allerede erfaren. Han har holdt på med sporten i to år og har vært med i KFF siden de startet. Han holder på med en flue når jeg kommer bort, og selv en uten peiling kan se at Emil har gjort dette før. Jeg blir imponert! Han fisker mye, men hva er kjekkest av fiske og fluebinding? «Begge deler er like kjekt», svarer Emil.

Noe av det Emil Emberland Knutsen har laget.

Benjamin Bua Lien er 12 år og foreningens yngste medlem til nå. Han har fisket i 1,5 år, men kun holdt på med fluebinding i et halvt år. Han liker godt å fiske, men på spørsmål om hva som er kjekkest svarer han kjøpt at det er fluebindingen. Det holder han på med hver eneste dag. I dag lager han en sjø-ørretflue.

«Det er en variert sport og veldig spennende å holde på med», forteller en av de mange som sitter og binder fluer denne tirsdagskvelden. «Først lager du en flue og tar den med ut og prøver den i et vann. Kanskje får du ingen napp denne dagen. Du tar den med hjem, fikser litt på den og prøver igjen neste dag. Så får du napp. Det er spennende og du lærer noe nytt du kan bruke neste gang du lager lignende fluer.»

Selv om KFF startet i januar i år har de allerede rukket å få hele 70 medlemmer. Men de ønsker seg enda flere medlemmer i alle aldre, men kanskje spesielt flere ungdommer og damer. De har pr i dag fem damer i foreningen og Alexander Fredagsvik mener dette er en sport flere jenter burde prøve. Det viser seg at jentene lærer sporten raskt og blir fort flinke.

På min runde rundt bordene for å se nærmere på noen av de utrolige fluene de lager treffer jeg engasjerte folk som gladelig viser frem det de holder på med. De minste fluene er så små at jeg får problemer med å få kamera i fokus, dette er imponerende håndarbeid. Jenter og damer; stikking, hekling og scrapbooking er ut, hva med fluebinding neste klubbkveld?

CASTING

Fluekastøvelsene er basert på utstyr og teknikker fra det praktiske fiske.

Her kastes det ulike presisjon og lengdeøvelser med alt fra lettere ørretutstyr til kraftig tohånds lakseutstyr.

I Norge arrangeres det hvert år to nasjonale cuper, en innendørs på vinterstid (5#cup) og en utendørs på sommeren (Guideline cup).

1. Fargerike og fine.
2. En liten og en stor.
3. En reke
4. Laget for hånd av en mann.
5. Håndarbeid for de med stødige hender.

På KFF sin hjemmeside:

www.karmsund-fluefiskeforening.no

kan du lese mer om klubben og sporten, og du kan registrere deg som medlem. Det koster 300 kr pr kalenderår å være medlem og det er lik pris for alle. På Karmsund Fluefiskeforening på Facebook kan du se og lese mer om hva de holder på med.

Bratthelgeland

Bratthelgeland ligg på austsida av Karmsundet tvers ovafor Bygnes på øysida. Han skifter mot Tjoland i sør frå Fosenvatnet over Øygardsfjellet og ut til Duehammar ved Karmsundet og strekker seg like nord til Låvesundet ut frå Røyksund. Tunet og heimemarka ligg lengst sør i dette gardsvaldet, like nedanom Helgelandshaugen, opp frå Helgelandsvika og ikring 30 moh.

Brn 4. Foto: Widerøe flyselskap 1961.

Ei steinøks fortel at her ferdast jegerar og samlarar i steinalderen for meir enn 5000 år sidan, men garden vart nok neppe bygd då. To gravrøysar som framleis er å sjå, den eine på høgaste Snorlevarden, som også er høgaste punktet på Bratthelgeland med sine dryge 73 moh, fortel at garden er rydda i førkristen tid. Det er ikkje uvanleg å datera land-gardar til folkevandringstida (400-600 e. Kr.), så kanskje vart han rydda då, samtidig med grannegarden i sør, Tjoland.

Vi får nok neppe vita kva dei heitte dei første som budde her, dersom då ikkje navnet skulle kunna tydst som garden til Helge. Der er ikkje alltid lett å tyda gamle gardsnavn, og dette navnet kan også lesast som den heilage staden. Han er truleg kalla Bratthelgeland etter dei bratte sidene på Helgelandshaugen og for å skilja han ut frå to andre gardar med same navnet i Avaldsenes, Akdsalshelgeland og Spannhelgeland.

Sjolv om garden ikkje er særleg stor etter gamal rekning, vart han ikkje liggande øyde i nedgangstida etter Svartedauden vinteren 1349-1350. Difor finn vi då også folk nevnt her alt ikring 1520, då vi har dei eldste skattelistingane frå Karmsundet. Etter det kjenner vi navna på dei fleste av dei som budde på garden.

Bruks- og Eigedomstilhøve

Bratthelgeland hadde ei så pass låg landskyld som 18 spann eller 3 vetter korn. Likevel vart garden delt i to jamnstore bruk så tidleg som i 1640-åra. I slutten av 1600-åra vart det eine av desse bruka delt på nytt sli at det var tre bruk fram til i 1770-åra. Då vart eit fjerde bruk skilt frå og eit femte kom til i slutten av 1700-åra. Ved inngangen til 1900 talet var det difor fem bruk på Bratthelgeland, i motsetnad til Tjoland med sine to. Fire av desse bruka vart liggande heime, men det eine vart liggande på Leirvåg som først hadde vore husmannsplass. Også på Dueberg var det husmannsplass ei tid.

Dei fleste som budde på Bratthelgeland før 1800 var leiglendingar. Garden var nemleg geistleg gods og låg til Halsnøy Kloster i Sunnhordaland. Men utover i siste halvta av 1700-åra vart garden kjøpt til sjølveige. Peder Toresen på bruksnummer 1 kjøpte sine 9 spann korn i 1761. 3 spann av dette selde han rett nok til Kristian Gunnarsen på Brekke i Stangeland i 1774, og dei var på handel eit par gonger før dei vart kjøpt tilbake til brukaren.

Jon Osmundsen på bruksnummer 4 kjøpte også sine 4 ½ spann korn i 1761. Johannes Nilssen på bruksnummer 5 kjøpte sine 4 ½ spann korn av Erik Mikelsen Bratthelgeland i 1778.

1	2	3	4	5
HANS OLAV JOHANNESSEN	OSMAVET SVIP	HANS ANDREAS JOHANNESSEN	OLA INDEBRETSEN	PEDER NILSSEN
JOHANNES HANSEN	INGEBRET OLSEN	JOHANNES OLSEN	INGEBRET TOLLEVSEN	NILS GREGERSEN
HANS JOHANNESSEN	OLA ØSTENSEN	OLA JOHANNESSEN	JON JØRGENSEN	PEDER SAURSEN
JON ANDERSEN	HANS JOHANNESSEN JON ANDERSEN JON JØRGENSEN	PEDER ERIKSEN	JØRGEN JONSEN	JOHANNES NILSSEN
TORILDRY ORUNDSEN	JOHANNES OLSEN	JON OSMUNDSEN	ANDREAS NIKOLAISEN DAMS	OLA OLSEN
PEDER TORESEN				
TOR JENSEN		OSMUND JOHANNESSEN	SEILJØRN NILSSEN	
KNUT OLSEN		JOHANNES HALVORSEN	OSMUND OSMUNDSEN	

Skriv og 3 tenner poteter. Senter Johannes hadde heime ugitt då

Økonomisk tilhøve

Åkeren lokaliserte bustaden på Bratthelgeland som på dei andre gardane i Karmøy. I 1668 fann ein kommisjon at denne garden kunne tåla ein utsed på 6 tønner korn. I 1723 vart han vurdert å tåla 4 tønner utsed og ei avling på 20 tønner korn. I 1775 sådde dei i alt på garden 1/8 tønne bygg og 8 tønner havre, så åkerarealet må ha blitt kraftig utvida, ja faktisk kanskje dobla på desse dryge femti åra. I 1802 vart han vurdert til ein utsed på 8 ¼ tønner korn. Så auka utseden kraftig på utover 1800-åra. Og i 1865 sådde dei 7/8 tønne bygg, 15 ½ tønner havre og 13 ½ tønner poteter på dei fem bruka som då var, forutan at ein husmann sådde 2 tønner havre og 2 tønner poteter. Utvidinga av åkerarealet hadde altså halde fram utover i 1800-åra.

Også husdyrhaldet viser auke. I 1668 vart garden vurdert å tåla 2 hestar og 20 kyr. I 1723 var dei tilsvarende tala 2 hestar, 12 kyr og 12 sauer. I 1802 vart det opplyst at garden kunne fø 4 hestar, 12 kyr, 5 ungnaut og 22 sauer, så utmarka må ha blitt godt utnytta. Ved teljinga i 1865 fant det i alt, med brukarar og husmenn 4 hestar, 23 kyr, 81 sauer og 1 gris på garden.

Kilde: Karmøy Bygdebok, Avaldsnes II

104/5 – 10 Bratthelgeland Historisk viktig anlegg i bevaringsverdig kulturlandskap. Gårdstun med bolig, driftsbygning og eldhus. Til gården hører også sommerfjøs og naust. Oppført i 1840 årene.

Bolighuset er restaurert. Gården har avtale om lyngskjøtsel i utmarka.

Før 1838	Matr. nr 54	Skyld 18 spann korn
1838-1851	Matr.nr 4, løpenr 8-12	Skyld 5 dalar, 3 ort, 23 skilling
1851-1886	Matr. nr 43 løpenr 298-302	Skyld 5 dalar, 3 ort, 23 skilling
1886-1956	Gardsnr 45	Skyld 9 mark 61 øre
1965-	Gardsnr 104	Skyld 9 mark 61 øre

Brn 1-2, Hovedbygning oppført av tømmer i 1 ½ etasje. Foto: Widerøe flyselskap 1961.

Dueberg, tidlegare husmannsplass, seinare brn 3. Foto: Widerøe flyselskap 1961.

Bratthelgeland er omtalt i kulturminneplan for Karmøy Kommune (2008-2012).

Bratthelgeland

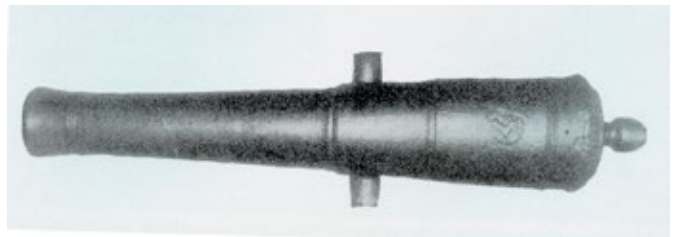
”Bratt-Helgeland utgjør en av de best bevarte kystlynghei-gardene i Rogaland. De bratte skrentene med beite ned mot sjøen, innmark og lynghei gir området et særpreg som er representativt for Haugelandet. Sammenhengen fra sjø til hei gjør området komplett, og er uttrykk for dype røtter til fiskerbondetradisjonen. Naustområdet viser tilknytning til sjø og fiske. Her finnes steingarder, jordkjellere, oppmurte beiteterrasser og vegger. Området er lite preget av nyere inngrep og har lang kontinuitet. Området er med i rapporten Nasjonal registrering av verdifulle kulturlandskap i Norge.”

Kulturminner er en ikke fornybar ressurs. De representerer verdifulle historiske miljøverdier og inngår som viktige elementer i den helhetlige samfunnsutviklingen. Formålet med en kulturminneplan er å forvalte vår felles arv og kulturelle identitet på en god og langsiktig måte. Det er viktig å ta vare på et representativt utvalg av kulturminnene våre slik at vi kan gi oss selv og våre etterkommere et mest mulig samlet bilde av Karmøy sin historie.

Kanonene ved Bratthelgeland

Våren 1987 meldte en karmøydykker fra til Stavanger Sjøfartsmuseum at han hadde funnet en gammel støpejernkanon av munnladningstypen på ca 30 meters dyp helt inne ved en fjellskrent utenfor Bratthelgeland på Fosen. Det viste seg i ettertid at hadde funnet tre stykker.

Støpejernskanon.

I Mai 1987 ble det utrustet en ekspedisjon, i regi av Stavanger Sjøfartsmuseum, for å registrere funnet og avdekke mulige flere vrakrester. Man håpte at fartøyet eller forliset kunne kobles mot kjente hendelser. Erik Bakkevig stilte med kutteren "Gotur" samt sandsugerutstyr og frivillige sportsdykkere.

En kanon var synlig, men delvis nedsunket i sjøbunnen. Ved bruk av metalldektektor ble det lokalisert en til som var helt nedgravd i sanden. Inne ved fjellveggen fant de rester etter to stokkanker samt en haug med typisk ballaststein. Ved bruk av sandsugeren ble først den andre kanonen avdekket og videre kom en del mindre rester av tre til syne. En lang bearbeidet stokk, muligens rester etter fartøyet kjøll, samt noen trestykker som det så ut til å kunne ha vært brann i. Videre en del teglstein, som kan ha vært rester etter tilsted i byssa.

De to kanonene ble ikke tatt opp. For det første er denne typen støpejernkanoner vanskelige å identifisere eller tidfeste. De ble fremstilt nesten uforandret fra ca 1680 til omkring 1850. Videre er typen nærmest dusinvarer, de fleste museer har eksemplarer som aldri har vært i sjøen og derfor er vel bevarte. Og endelig, en preservingsprosess er langvarig, og kostbar.

Identifisering vanskelig.

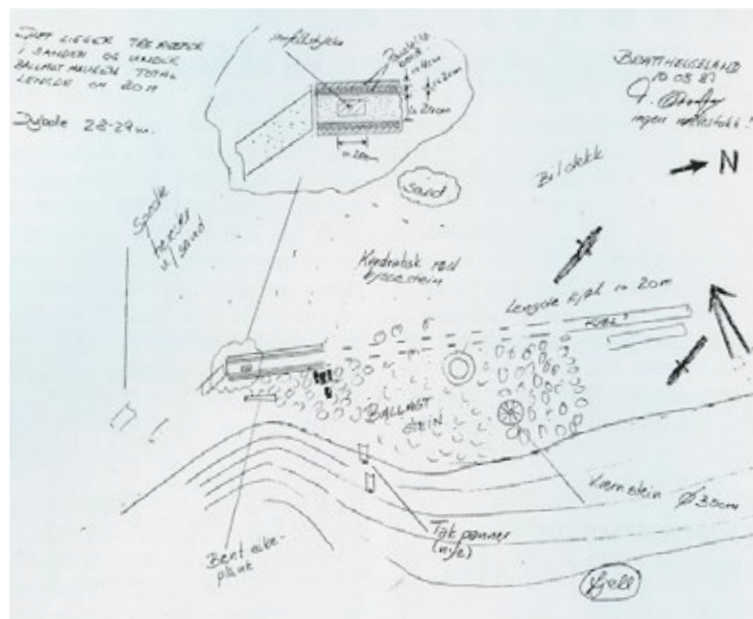
Forliset er ikke tidfestet, og funnet av kanonene har ikke vært til hjelp av grunner som er nevnt ovenfor. Treverk kan dateres etter C-14 metoden, en kommer da frem til +/- 50 til 100 år, men dette er ikke blitt gjort da slingringsmonnet er for stort.

Funnstedet tyder på at fartøyet har seilt rett i fjellveggen. 3 generasjons fastboende Bratthelgelandsboere har blitt

spurt om de har kjennskap til noe forlis, men de hadde aldri hørt om det. Det kan tyde på at det er svært gammelt.

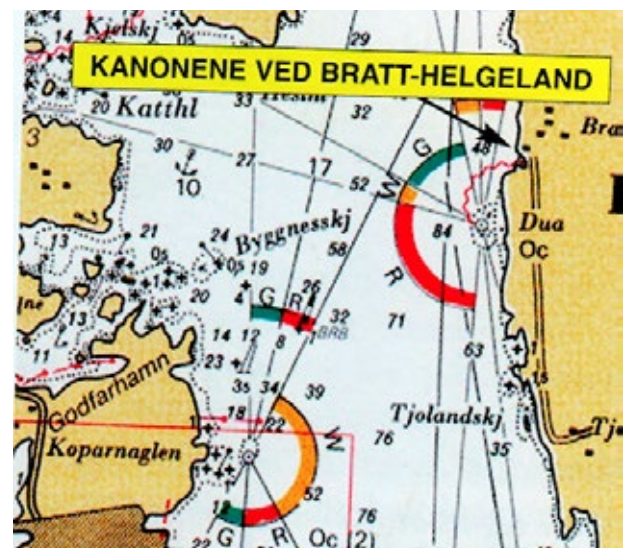
Kan fartøyet ha vært en Kaper?

Da skipet bare tilsynelatende hadde 4 kanoner og en kjøllengde på ca 20 meter, må det ha vært et lite fartøy. Det må være tillatt å fantasere: Under Napoleonskrigene ble det utrustet en mengde små kaperfartøyer med et beskjedent antall kanoner. Disse kaperfartøyene var privateide og hadde fått kaperbrev, dvs lisens, av myndighetene til å oppbringe fiendtlige skip. Som belønning fikk de verdien av det oppbragte skip. Kapertiden i Norge regnes fra 1807 og noen år fremover, og for mange ble dette svært god butikk. Under Napoleonskrigene var England våre fiender, og mange rikt lastede engelske handelsskip ble oppbragt som bytte. Mange kapers adferd grenset til rent sjørøveri.

Skisse tegnet av dykkeren Torstein Ormøy som deltok i utgravningsarbeidet.

Hentet fra: Skipsforlis gjennom tidene - Fra Skudefjorden til Bømlahuk. Forfatter: Erik Bakkevig.

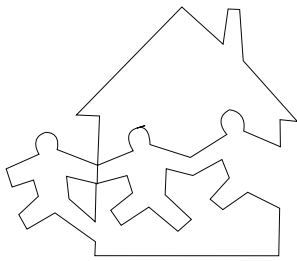

Kanonene ved Bratthelgeland, litt nord for Dua fyrlykt på Fosen.

**VELKOMMEN
TIL
BASAR**

**22 Mars på Tuastad Bygdalag
M/søndagsmiddag og kaffé
Klokken 13-16.00
Masse flotte gevinster!**

Tuastad BYGDALAG

2014 har passert og det er tid for å oppsummere all aktivitet som foregikk i laget- og samlingshuset vårt på Tuastad.

Medlemstallet vårt øker stadig og vi har nå ca 300 aktive medlemmer i laget. Kalenderen viser at huset vårt er i bruk store deler av uka, enkelte uker hver eneste kveld. Dette er vi stolte av og dette kunne vi ikke fått til uten all hjelp fra ivrige medlemmer, som legger igjen mange dugnadstimer på huset.

For uten komiteer til ulike arrangementer har vi en fast dugnadsgjeng som stiller opp hver onsdag. Dugnaden dette året har gått med til å ferdigstille loftet, slik at vi etter hvert kan flytte lageret opp, vask og maling av bygget og ellers forefallende vedlikeholdsarbeid.

Vi har avholdt 8 styre- og 7 lagsmøter dette året. Julemøtet i desember ble arrangert i regi av Sanitetsforeningen. I mars hadde vi årsmøte. Vi hadde ikke møtevirksomhet i månedene juni og juli.

Dette året arrangerte vi 4 søndagsmiddager. En av dem, kombinert med basar, hvor det ble solgt 70 porsjoner middag og loddet ut mange flotte hjemmelagede produkter. Kr.himmelfartsdag ble det servert lapskaus hvor vi trakk gevinster fra loddboka vår, som ligger i postkassen langs turløypa mot Snik. Den viser at det er mange som benytter seg av turterrenget her.

Sakslista dette året har stort sett dreid seg om planlegging av ulike arrangementer på huset. Vi har også vært opptatt av forbedring av veien til huset vårt, serviceskilt langs T-forbindelsen og parkering for pendlere. Vi er opptatt av trafikksikkerhet og nå ser det ut til at både skilt og ordentlige parkeringsforhold er på gang.

Vi samarbeider med Røyksund Velforening og dette året har samarbeidet dreid seg om «svanepleger i Røyksund» og St. Hans-arrangementet på Notaberget, samt få til et selvforsvarskurs for kvinner.

Laget jobber fortsatt med planene om å bygge om garderoben slik at vi får et handikap-toalett med stellerom. Vi ønsker at huset skal være funksjonelt for alle!

ÅRSRAPPORT 2014

Årsmøte Tuastad Bygdalag.

Revypremierer på revyen «Ognsurnå» var 18. oktober og vi arrangerte 4 forestillinger med fullt hus hver gang. Kenneth Halleland har laget en forestillingsverden, som han har skrevet om i vår lokalavis Vettu Ka. Gudvald Ognsurnå bor i en bygd sammen med mange andre bygdeoriginaler, som lever sitt liv på sin egen finurlige måte. Historiene var så ekte at folk begynte å lure på hvem denne Gudvald egentlig var. Dette ble det revy av, og figurene på scenen stod helt i stil med forventningene til personlighetene vi lenge har lest om i lokalavisa.

Lokalavisa VettuKa har et opplag på 400 og kommer ut en gang i måneden. I redaksjonen jobber det folk fra både bygdalag og velforening og avisa har innhold som er aktuelt for alle som bor i regionen Myklebust, Tuastad, Røyksund og Fosen.

«Radle-cafeen», som har åpent hver onsdag fra klokka 11-13 er populær. Her møtes eldre og hjemmeværende til hyggelig prat over en varm kopp kaffe og nystekte lapper.

Vi var så heldige å motta støtte, fra Martha Louises fond, som ble brukt til en busstur til Rullestad i fjor høst. 36 personer hadde meldt seg på og her ble det stans både på Etne Brukthandel, Åkerfjordtunet og middag ved Rullestadjuvet. Ved Rullestadjuvet var det en foreleser som fortalte lokalhistorie.

Linedansgruppa vår består av en gjeng sporty damer som trener hver torsdag. De er etter hvert blitt så flinke at de opptre for andre og arrangerer kurs for nybegynnere.

For de yngste ble det arrangert karneval i mars. Her møtte både helter, prinsesser og afrikanske dyr til disco-rytmer mixet av en lokal Dj på 13 år. Det ble servert både pølser og godterier denne kvelden.

Det ble arrangert førstehjelpskurs for småbarnsforeldre, noe som var så populært at vi vurderer å gjenta det.

Formannsbytte på Tuastad bygdalag, Takk til Per Emil for en kjempe jobb som formann.

For å hedre alle som har bidratt i ulike komiteer og dugnadsarbeid arrangerte vi en «skalkafest» i februar der nesten 50 gjester kom.

Tusen takk til alle som har bidratt med ulikt dugnadsarbeid i laget. Vi hadde ikke fått til arrangementer uten hjelp fra komiteer som jobber hardt. Vi har et gammelt hus som krever vedlikehold og oppussing. Vi er stolte av samholdet, engasjementet og det gode humøret som finnes i laget vårt. Revyngjengen har skapt humor og glede i 22 år og vi ser fram til nye forestillinger til høsten.

En spesiell takk til kaffekomiteen som gjør det så koselig på lagsmøtene våre. Vi ser at gjesteantallet på møtene har gått opp og vi håper at stadig flere vil komme på møtene for å bidra til aktivitet og fellesskap i bygda vår.

Undertegnede takker styret for godt samarbeid i 2014 og ser fram til å ta fatt på nye oppgaver i 2015.

Vennlig hilsen

Per Emil Mokleiv (leder)
Signe Kjetland (sekretær)

DET NYE STYRET I TUASTAD BYGDALAG ETTER ÅRSMØTET 2015

Leder: Tor Inge Myklebust
Nestleder: Per Emil Mokleiv
Kasserer: Inger Lise Breivik
Sekretær: Signe Kjetland
Styremedlem: Britt Randi Tangen, John Egil Johnstad og Gunn Britt Knutsen
Varamedlem: Harald Kjetland og Solveig Nystad
Husstyret: Harald Kjetland, John Egil Johnstad, Ole Andre Kvinnesland og Per Emil Mokleiv
Kaffekomite: Bjørg Kjetland og Jorunn Simonsen
Basarkomite: Bente R Minde, Bjørg Kjetland, Eva Myge og Turid Mokleiv
Revisor: Rein Minde
Revyansvarlig: Kenneth Halleland

NM 2-Krona lagseilas

Helgen 13./14. juni organiserer Hauge-
sund Seilforening
NM lagseilas i 2-Krona joller.

Bane-området blir Hellevik (Førresfjorden) i nærheten av vår seilstasjon. Banen skal ligge med relativt kort avstand til land, så det blir en publikumsvennlig regatta. I samarbeid med Karmøy Seilforening disponerer vi seksten 2-Krona joller (i tillegg er det noe privat eide båter); dette betyr at mesterskapet blir arrangert på 'boats provided' basis. Statistisk sett er juni værmessig beste tiden på året for lagseilas i Førresfjorden. Det pleier å være nok med vind men ikke for mye for å kunne seile taktisk.

Seilstasjonen ligger ved den nye hovedveien mellom Hagesund og Stavanger og er lett tilgjengelig. Et sosialt program skal supplere de sportslige aktiviteter.

2-Krona joller seiles av to personer. Det passer godt for ungdommer, (godt) voksne eller en kombinasjon av begge grupper. Hvert lag består av 3 båter. Dette betyr at deltakende seilforeninger eller kretser stiller med 6 seilere per lag. Etter minst én men mest sannsynlig to Round Robin, møtes kvalifiserte lag for semifinaler og påfølgende gull- og bronsefinaler. Hver seilas har en idealtid på 8-10 minutter, så det blir mange, korte seilaser.

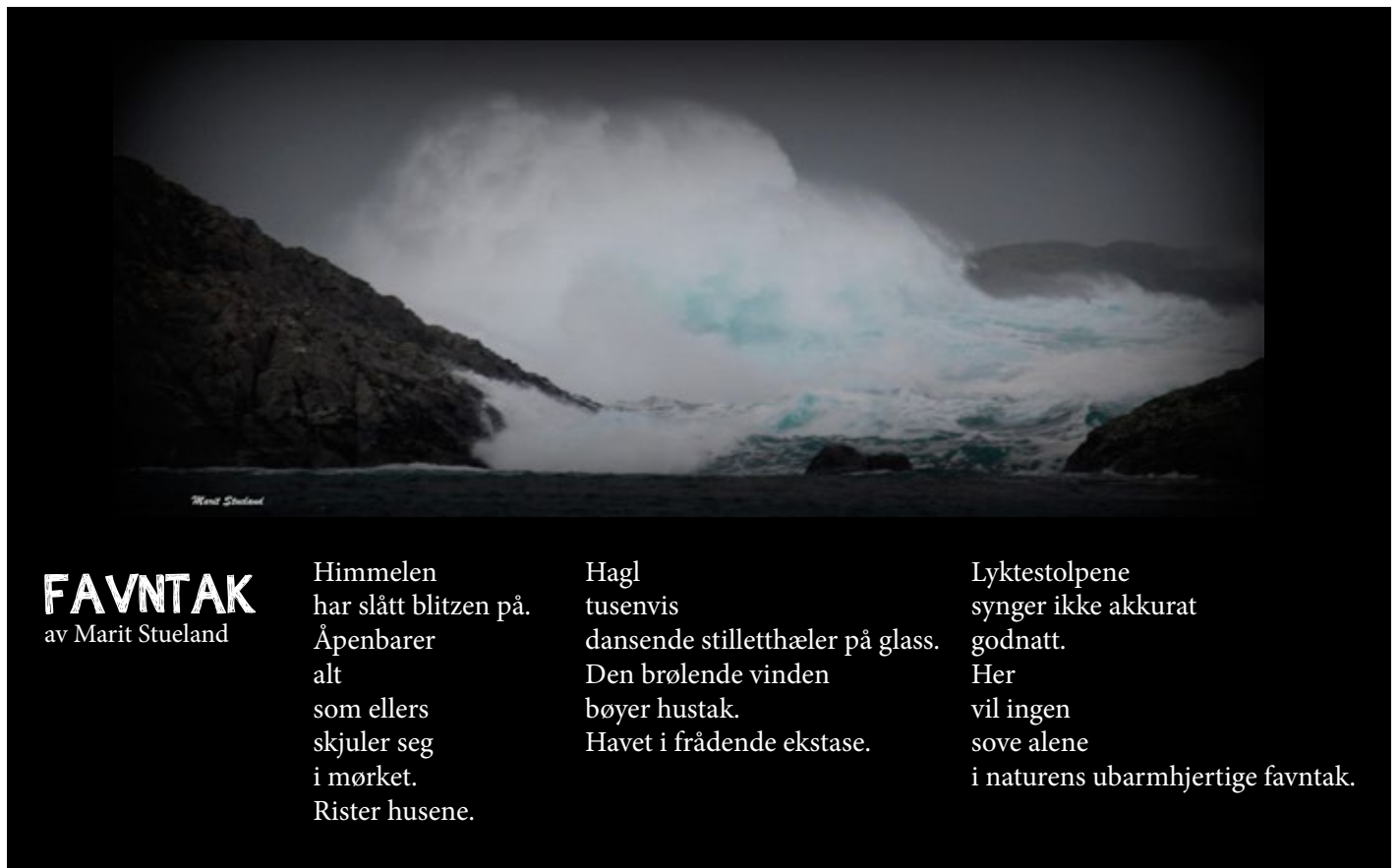
Bildet er tatt av Inger Lise Breivik, under NM i 2012.

Vi kommer tilbake med mer informasjon senere, samt på våre hjemmesider: www.hagesundseilforening.no

Vi håper at mange synes at opplegget er interessant og tar turen 13./14. Juni å enten seiler eller står på land og heier.

Tekst av Frank Hendriksen.

Månedens dikt

FAVNTAK
av Marit Stueland

Himmelen
har slått blitzen på.
Åpenbarer
alt
som ellers
skjuler seg
i mørket.
Rister husene.

Hagl
tusentvis
dansende stilletthæler på glass.
Den brølende vinden
bøyer hustak.
Havet i frådende ekstase.

Lyktestolpene
synger ikke akkurat
godnatt.
Her
vil ingen
sove alene
i naturens ubarmhjertige favntak.

Loppemarked på Tuastad

Nå er det snart tid for årets loppemarked på Tuastad bedehus.

Lørdag 25. april
fra 10:00 - 14:00

Loppemarked på Tuastad bedehus 2015, holdes lørdag den 25. april fra 10:00-14:00.

Vi vil benytte anledningen til å takke for alle de fine loppene som kom inn fra nærmiljøet til fjorårets loppemarked.

TUSEN TAKK til alle som har bidratt!

Vi ønsker velkommen til de som ønsker å levere lopper på bedehuset også i år!

Datoene bedehuset tar imot lopper er: Lørdag 18.april, torsdag 23.april og fredag 24.april.

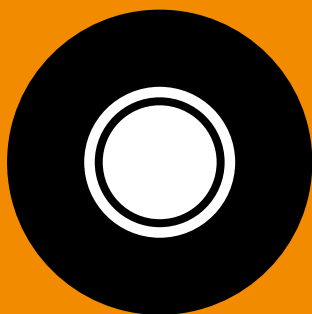
Alle dagene er avleveringstidspunktet 17:00-19:00.

Vi tar imot alle lopper og småmøbler, men minus hvitevarer og klær.

Store møbler må vi se an, grunnet lagringsplass. For de som ikke så lett kan få kjørt ut loppene selv er det mulig å ta kontakt på telefon, så kan loppene hentes.

Kafé blir det også i år, med salg av kaffe og masse gode kaker. Velkommen til årets loppemarked. Vi gleder oss!

Hilsen fra Loppekomitèen v/Maryon Østhus, tlf:452 20 775

BIL SERVICE AS

Håvik & Johansen

Vi tar service på alle bilmerker, service på bobil.

EU kontroll og reoperasjon etter behov på alle bilmerker.

Du finner oss her:
Varden 25
5535 Haugesund

Tlf jobb:

52 70 41 31

Tlf Geir Magne Johansen:

99 70 41 63

Tlf Sigurd Håvik:

99 58 47 01

Hei igjen folkens!

Nå har me fått onda januar og faktisk så virka d i år og. Det lysna tidligare og mørkna seinare. Når eg sitte og skrive i dag, så e det faktisk morsdag. Stilt og roligt i huset. Det e jo ei mor her, sjøl om ongene e forne ut av reiret. Tror det e best å ivareta morsinnstingtet som dei har i seg. Me kan vel sei det så enkelt. Ein gong mor, alltid mor. La morsrollen få virka i himen. Har vore hima ei stond eg nå, og ser ka dei tutla med når dei e hima. Gubbanoa så enkelt d e å spørr kossen ting ska vara. Ikkje begynn med nye metodar innen husarbeid! For all del spør kossen d ska vara. Adle vil få svar, for detta e nok nåke dei vil dela med oss mannfolk. Så då e me enige at adle e faktisk knytt mot ei mor, sjøl om hu e kånå og då ska me hedra dei og væra snille og trø t; i alle fall med d som me får lov å bidra med.

Fra Han Norante

Fastelaven

Februar har andre ting i seg og; fastelaven og vinterferie for skuleongane og lærerar. Og så e d faktisk ein justeringsmåned når d gjelde allmannakken. 28 dagar så e d øve, med unntak av skuddår som dei kalla d for med 29 dagar. Har dåkke sett nåken damer som fere ute i naturen og klyppe bjørkekviser og samla i buketter, som dei så pynta med fjær og ein liten lapp med bokstavane NKS? Norske Kvinners Sanitetsforening. Bukettene ska seljast for å skaffa inntekter t d viktiga arbeidet, som dessa damene utføre. Et tydeligt bevis er d flotta sykehuset, som står i Karmsundsgatå i Haugesund.

De flotte damene fra Norske Kvinners Sanitetsforening med fastelavensris.

Ka skjer langs veien her nord?

Ka e d som skjer langs veien her nord? Jo d e faktisk nye høyspentkabel som ska leggest i bakken. Den ska erstatta den gamla linjå som går fra sør t nord i bygdå vår. «På høge tid,» seie dei som har greia på d. Når me huska tebake ein månedstid, så var den gamla linjå ute av drift i 26 timar på grunn av stormen som herja her 10. januar. Då er det i sama renne muligt å få breibond Alti-box som d hette. D e d eg har hørt i alle fall, så me seie her på landet, så satse eg på at eg ikkje drive med skrøner.

Velforeningen

Som annonsert i januaraviså så blir d avholdt årsmøte i velforeningen i løå til Erling og Karin 20. mars. Gled dokke t det. Tusen takk t adle som bidrar til å gjera aktiviteter og miljøbygging muligt i foreningen. Det vil bli muligt å hente seg strøsand for is-strøing hos meg. I fjor kjøpte velforeningen inn et lass med strøsand som var beregnet for veiene våre. Sånn vinteren utvikler seg så er det plenti sand, som kan fordeles til medlemmene. Det er bra å ha ein donk med sand stående innen rekkevidde om det sko frysa på trappå eller veiene inn til husene. Det e en del donkar, som står ubrukt her i Liastien, som kan brukes t detta sko eg tro. Det kommer eget skriv om detta, sammen med innkalling til årsmøte, t dei som kan komme og henta. Mengde 3- 4 bøtter blandet med salt er utmerket til strøing når det frysa på.

Slutte av med ein historie:

Det er ikkje lett å velga når den tid kommer for våre ongdommår. D va så han sa guten “Det e ikkje lett mamma, for meg som ska finna meg ei fremmanes. D va lettare for deg så fant han pappa”.

En ung mann fortalte begeistret til mor-en at han var forelsket og at han skulle gifte seg. Han sa, “For moro skyld, mamma, skal jeg ta med andre jenter hjem i tillegg til forloveden, og du kan prøve å gjette hvem jeg skal gifte meg med.” Den neste dagen har han med tre vakre kvinner hjem til mor, setter dem ned på sofaen og sier, “Ok, mamma. Gjett hvem av dem jeg skal gifte meg med.” Hun svarer umiddelbart; “Den rødhåra jenta i midten.” “Det er utrolig mamma. Du har helt rett. Hvordan visste du det?” “Jeg liker henne ikke.”

Ha ei kjempegoe tid folkens!

Hjertelig hilsen Han Norante

Fellesmøte for Saniteten 2 Mars klokken 19.00

Loddsalg, kaffè og gode rundstykker.
Alle hjertelig velkomne.
50,- pr pers.

ENKLERELIV

Kommer og holder demonstrasjon.
Det blir mulighed for å prøve produkter.

Et av de flotte bidragene til tegnekonkurransen i desember 2014

Flott tegning!

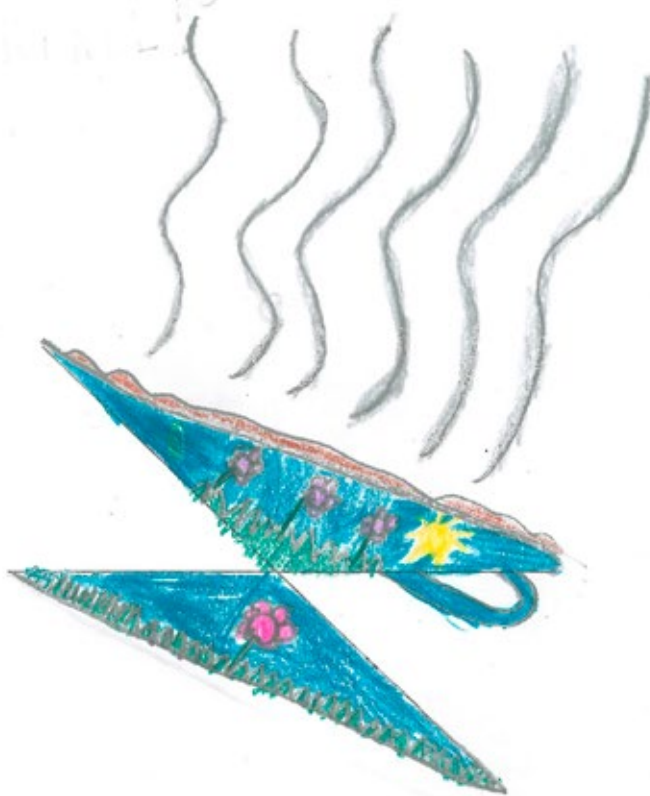
Gåter 1. Hva skal du gjøre når en elefant har satt seg fast i et tre?

2. Hvor drar skjelettene på ferie?

Fra Balder 6 år

Hvor flyr fuglene?

Fra Sikke 3 år

SIENNA MYKLEBUST WATHNE 2014 8 ÅR

1. Hvilken hånd?

- Hvilken hånd bør du bruke til å røre med i en Kopp med te?

HoHo!

2. Alfabetet

- Hvor mange bokstaver er det i alfabetet?

HiHi!

HaHa!

Liker du å tegne?

Vi blir veldig glad om noen vil sende tegninger til oss.

Vi tar også i mot gode vitser og gåter.

Vi trykker det som vi får plass til på siden med navn til avsender.

Send via brev eller på epost til
Vettu Ka co/Iren Mæland
Leirangergata 23C
5522 Haugesund
iren.maeland@qjunil.com

Vettu ka så skjer?

Februar/Mars 2015

d/mnd/dag - Ka så skjer

2/3 mandag - Fellesmøte, Saniteten kl 19

3/3 tirsdag - Fluebinding kl 18-21 (TB)

4/3 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)
- Strikkeklubb kl 19 (FB)

5/3 torsdag - Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)
- Linedance kl 18 (TB)

8/3 søndag - **NLM misjonsmøte kl 11 (B)**

9/3 mandag - Lagsmøte (TB)

10/3 tirsdag - Fluebinding kl 18-21 (TB)
- Maxi Tua kl 18:30-20:30 (B)

11/3 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)
- Strikkeklubb kl 19 (FB)

12/3 torsdag - Evang. Orientmisjon kl 19:30 (B)
- Linedance kl 18 (TB)

17/3 tirsdag - Fluebinding kl 18-21 (TB)

18/3 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

19/3 torsdag - Åpen bibelgruppe kl 19:30 (B)
- Linedance kl 18 (TB)

22/3 søndag - **Basar m/søndagsmiddag kl 13-16 (TB)**

24/3 tirsdag - Fluebinding kl 18-21 (TB)
- Maxi Tua kl 18:30-20:30 (B)

25/3 onsdag - Radlekaffe kl 11-13 (TB)
- Dugnad kl 18 (TB)

26/3 torsdag - Linedance kl 18 (TB)

27/3 fredag - Bedehusbasar kl 19 (TB)

Notater: _____

Etterlysning!

Har du et gammelt klassebilde fra Tuastad Skole liggende?

Vi ønsker både nye og gamle bilder. Alle klassetrinn mot- tas med takk.

Skann inn og send til vettuka@hotmail.com eller lever til Inger Lise (mob 416 98 706)

TB = Tuastad Bygdalag
FB = Fosen Bygdalag
RV = Røyksund Velforening
HS = Haugesund Seilforening
B = Bedehuset

En riktig god måned til alle
Hilsen redaksjonen